

ת"פ 54532/12/18 - מדינת ישראל נגד גיא דוד חייק

בית משפט השלום בפתח תקווה

ת"פ 18-12-54532 מדינת ישראל נ' חייק
בפני כבוד השופט דרור קליטמן

בעניין: מדינת ישראל באמצעות ב"כ עו"ד יצחק
מורדון - פרקליטות מחוז מרכז
המאשימה

נגד
גיא דוד חייק באמצעות ב"כ עו"ד לילך מאיר
וילף
הנאשם

הכרעת דין

רקע

1. נגד הנאשם הוגש כתב אישום המיחס לו ביצוע עבירה של גרימת מוות ברשלנות, בהתאם לסעיף 304 לחוק העונשין, תשל"ז-1977.

בכתב האישום נטען כי הנאשם הינו מציל בראיות מוסמך. בתאריך 19.5.17 עבד כמציל בבריכת "תפארת הבריכה" בפתח תקווה (להלן: "הבריכה"). במהלך אותו יום, הגיע לבריכה הקטן מביל 2004 (להלן: "הקטן") עם קבוצת חברים במסגרת יום גיבוש לימודי. סמוך לשעה 16:00, החל הקטן לשחות באזורי המים העמוקים של הבריכה משפט הבריכה השמאלית אל עבר שפת הבריכה הימנית מכיוון ישיבתו של המציל, באופן הנראה כי הוא מתקשה בשחיה. אותה עת, ישב הנאשם בסוכת המציל, הממוקמת מטרים ספורים ממסלול השחיה של הקטן ומעליו. כשהגיע הקטן למחצית הבריכה, התקשה להמשיך בשחיתו, נעצר במקומו והחל לחבוט במים בחזקה ולהניף את ידיו באוויר בניסיון שלא לטבעו. לאחר כדקה, משאפסו כוחותיו, שקע הקטן לקרקעית הבריכה. כל אותה העת ישב הנאשם בסוכת המציל.

לאחר כ-2 דקות וחצי, במהלך שהה הקטן בקרקעית הבריכה, נקרא הנאשם לעזרה על ידי

אחד המתרחצים. הנאשם ירד מסוכת המציג, קופץ לבריכה ומשה את הקטין מהמים כשהוא מחוסר הכרה ולא דופק ונשימה. הנאשם ואחרים אשר שהו באותו מקום החלו בפעולות החיה בקטין עד להגעת אנשי מד"א, אשר פינו את הקטין לבית החולים, שם נפטר.

4. לטענת המאשימה, הנאשם גرم ברשלנותו למות הקטין וזאת מאחר ולמרות שהוכשר ותודרכן להשגיח באופן מתמיד על המתרחצים בבריכה, הוא לא מנע את טביעת הקטין. הוא לא מילא את חובותיו כמציל למניעת סיכון לציבור בבריכה ולא נתן דעתו במהלך מילוי תפקידיו על הנעשה בבריכה, לא הבחן כלל בקטין המתקשה בשחייתו, חובט במים ונאבק על מנת להשאיר את ראשו מעל המים, ובהמשך שוקע, ולא הבחן שהקטין טובע, על אף שיכול ואציר היה להבחן בכך. במעשהיו, לא נהג הנאשם כפי שטען מן היישוב היה נהג באותו מקום בנסיבות העניין.

ראיות הצדדים

5. מטעם התביעה, הוגש קלסר מוצגים מוסכם (ת/20-1).

6. העיד **מר ששון דרור** והודיעתו במשטרת הגישה בהסכמה (ת/21). העד שימש כעוזר מציל בבריכה בעת קרות האירוע המתואר בכתב האישום. במהלך עדותו של העד הוצג בפני בית המשפט סרטיון המתעד את האירוע באמצעות מצלמות המצוויות בבריכה. העד תיאר כי לבקשת מנהל הבריכה הגיע מספר פעמים בשבועו לשיער למציל. באותו יום אף הביא עמו עוזר מציל נוספת לבקשת מנהל הבריכה. הוא תיאר כי ביום קרות האירוע היה יום שישי והבריכה הייתה עומסה ובתקייד לא הייתה לו אפילו דקה למנוחה. הוא לא הבחן בטביעת הקטין.

7. עד נוסף מטעם התביעה היה **מר רונן עוז**, גם הודיעתו הגישה בהסכמה (ת/22). גם הוא תיאר כי שימש באותו יום כעוזר מציל וזאת בפעם הראשונה. הוא אישר כי היה עמוס בבריכה באותו יום. הוא לא הבחן בטביעת הקטין.

8. עוד העיד, **מר יוסי בן יעקב**, מפקח מטעם משרד העבודה והרווחה, בעל מומחיות בתחום ההצלה. הודיעתו במשטרת הגישה בהסכמה (ת/23). תפקידו לפקח על הכשרת מצילים. הוא העיד כי ישנה תוכנית לימודים להכשרת מצילים בהתאם לתקנות שתוקנו, כאשר ההכשרה כוללת חלקים עיוניים ומעשיים. בין היתר נלמד מהם הסימנים המוקדמים לטביעה ואף מדים זאת במסגרת ההכשרה. במהלךCHKירתו הנגדית אישר כי למציל חובה להתריע במקרה של ציוד הצלה חסר ואפקטיב. במהלךCHKירתו הנגדית אישר כי למציל חובה להתריע במקרה של ציוד הצלה חסר ואפקטיב. במסגרת החקירה הנגדית הגישה פניות המשטרה למשרד קיימות סמכויות לאסור רחצה בבריכה. במסגרת החקירה הנגדית הגישה פניות המשטרה למשרד

העבודה והרווחה (נ/1). הוא תיאר כי כאשר הוצגו לו הסרטונים זיהה כי בבריכה ישנו יلد טובע וזאת מאופן חייתי ומזהם שלקח לו לשחות מרחק קצר. עוד ציין העד כי העובדה שבבריכה לא היה מכשיר דפיברילטור הינה חמורה, אולם אינה רלוונטית למועד זה מאחר והקטין הוצאה מהמים לאחר פרק זמן בו המכשיר כבר אינו יעיל. במסגרת עדותו הוגש לבית המשפט חלק מתכנית הלימודים למצילים (ת/25).

9. מנהל הבריכה, **מר גלעד אביגד**, העיד והודיעו במשטרה הוגש בהסתמכת (ת/26). הוא תיאר כי באותה העת הפעיל שתי בריכות. האחת, בה אירע האירוע המתואר בכתב האישום והשנייה בתל אביב. העיד כי מנהל בריכות כבר 44 שנים ואת הבריכה זו 5 שנים. הוגש טפסי הליך בקשה הרישון לבריכה (נ/2) ומצר המתעד שיחה בין השוטר ישעהו יברוב לעד (נ/3). הוא אישר כי ביום קרות האירוע המתואר בכתב האישום לא היה מכשיר דפיברילטור בבריכה. עוד טען כי היו בבריכה שני בלוני חמצן שאחד התרוקן כתוצאה מניסיונות החיה את הקטין. הוא אף אישר כי הנאשם העיר לו על כך שאין במקום מכשיר דפיברילטור. הוגש טופס מרשם החברות בעניין חברת "אטלס ספורט בע"מ" (נ/4).

10. עד נוסף היה **רס"מ רשות עוז**, אשר ביצע מספר פעולות חקירה בתיק ונחקר נגדית בעניין.

11. **מר דב רובין**, אזרח ששחה בבריכה ומשמש כמתנדב ב"איחוד הצלה", העיד כי היה במקום עם ידיו ושמע קריאות לעזרה וראה את הנאשם קופץ למים ומושה את הקטין. הוא ניגש לעזרה ביצוע החיה ותוך כדי כך דיווח למקום "איחוד הצלה" ושלח את ילדו להביא ציוד הצלה מהרכבת, אך עד שהוא הגיע, הגיע כבר האmbulans. הוא תיאר כי הנאשם נכנס למצב של תראומה מרובה לחץ ולא התחיל לטפל בקטין. בחקרתו הנגדית העיד כי במהלך ניסיונות ההחיה הובא אליו בלון חמצן אך הוא היה ריק. הוא הסביר כי בכל מקרה לא היה ניתן להשתמש בבלון החמצן במקרה זה.

12. חוות דעת מומחה (ת/27) והשלמה לחווות דעת זו (ת/28), הוגשו בתחילת עדותה של **ד"ר הדס גיבס**, רופאה משפטית במכון לרפואה משפטית. בחקריתה הנגדית אישרה כי ביצעה בגופת הקטין בדיקה חיצונית ביום שלמחרת האירוע ובמהלך הבדיקה עיניה בבדיקה CT שבוצעה גם כן לגופה. היא צינה כי הממצאים שהוצגו בפניה מופיעות CT—שבוצע על ידי ד"ר וסרמן, מתישבים עם שינויים בגופה שהיא מצפה לראות בטבעה ולכן לא הייתה משנה ממסקנותיה גם אם הייתה נחשפת לפיענוח בעת שביצעה את הבדיקה החיצונית וערכה את חוות דעתה. לטענתה, גם אם הייתה מתבצעת נתיחה והוא מתגלים סימנים לARDS-, היא הייתה משיכת אותם לטבעה עצמה. פענוח

ה-CT הוגש (נ/7). עוד אמרה העדה כי לנוכח הממצאים למכשיר דיפירילטור לא הייתה יעילה בנסיבות טביעה זהה, לנוכח המתוואר בדו"ח מד"א, אולם היא לא שלה אפשרות כי בעת הוצאתו של הקטין מהמים, יתכן והייתה יכולה להיות יעילה למכשיר הדיפירילטור.

13. במסגרת פרשת הגנה, העיד **הנאשם** עצמו, אשר תיאר את נסיבות חייו ואת עובודתו כמציל, לרבות העובדה כי טיפול כבר בעברו בנסיבות טביעה. העיד כי האירוע המתוואר בכתב האישום אירע ביום הראשון והיחיד בו עבד בבריכה זו. העיד כי בתחילת היום מנהל הבריכה ערך לו סיור במקום, הנואשם שאל אותו על הנסיבות מכשור החיה וזה ענה לו כי הוא מטפל בהזחה והנאשם העיד כי סמך עליו. עוד העיד כי מנהל הבריכה שכר אותו יום שני אנשים שאינם מוסמכים כמצילים על מנת לעזור לו. היום החל באופן רגוע, אך בשלב מסוים הגיעו גברים/ילדים רבים ובריכת הייתה עמוסה מאוד, עד שהתקשה לראות את קרקעית הבריכה. הוא הגדר את המצב כ"טירוף" וכי התקשה לתפקיד בלבד, אך ניסה לעשות את המרב מבחינתו. הוא העיד כי כאשר הבחן בקטין הטובע, קיבל מעין "הלם קרב" ולקח לו מספר רגעים עד שהחל לפעול ולהוציא את הקטין מהבריכה. הוא הסתייע בחובש שהוא במקום כמתרחץ בבריכה והתקשר אף למ"א שהגיעו מהר. החובש ביקש ביחס להביא ציוד החיה אך הציד לא היה תקין. החובש לקח פיקוד על האירוע עד שمد"א הגיעו. נעשו ניסיונות החיה בקטין שלא צלחו. הוא סבור שהעובדת שלא היה במקום דיפירילטור היא הקרןית ביותר. בחקירהו הנגדית הודה כי תפקודו לא היה 100% אולם הוא סבור שהגורים למוות הוא העובדה שלא היה במקום דיפירילטור. הוא אישר כי לא היה דבר שהפריע לשدة הראה שלו לכיוון הבריכה וכי המים לא היו עכורים בעת האירוע. טען כי ראה בפעם הראשונה את הקטין כשהיה בקרקעית הבריכה וכי לא אחר הוא שהסביר את תשומת לבו לכך. הוא סבור כי התנהלות של הנהלת הבריכה לא הייתה תקנית, הן בשל המספר הרב של המתרחצים והן בשל העובדה שלא היה במקום דיפירילטור.

14. עוד העיד מטעם הגנה, **פרופסור יהודהysis**, מטעמו הוגשה חוות דעת מומחה (שנסמנתה נ/8). חוות דעתו ובעדותו בבית המשפט, חלק על ממצאיה של ד"ר גיבס וטען כי ממצאים של ARDS לא יכולים להיווצר לאחר המומות כתוצאה מהטבחה וזאת מאחר ותהליכי דלקתיים לא יכולים להתחיל לאחר המות. עוד הוא ציין כי מקרים מותם בטבעה נגרמים לרוב בשל פרפור חדרים וכן שימוש במכשיר דיפירילטור והוא האמצעי הטוב ביותר לטיפול בטובע.

15. בחקירהו הנגדית תיאר כיצד יוזם במקון לרפואה משפטית את האפשרות לשימוש במכשיר CT

בבדיקה גופות על מנת למנוע במקרים מתאימים את הצורך בניתוח הגוף. הפיענוח בוצע בדרך כלל על ידי ד"ר וסרמן ולעתים על ידי רופאה נוספת שהתחמכתה בפיגיות ראש. הוא חוזר וטعن כי אם היה במקום מכשיר דיפירילטור והוא מחים אותו תוך דקה עד שתיים, היה סיכוי טוב יותר להחזיר את הקטין שטבע לחיים. אולם בمعנה לשאלת הוא לא שלל את האפשרות שהקטין יצא מהמים עם אסיסטוליה ובמקרה שכזה המכשיר לא היה מועיל. הוא הפנה אף לספרות משפטית ולפיה במקרה של טביעה, המות הוא תוצאה של פרפור חדרים. הוא סבר כי למרות שבוצעו ניסיונות החיהה בקטין, הרי שמכשיר דיפירילטור יכול להועיל יותר, מאחר והוא לא תלוי במיננות של מבצע ההחייה. הוא אישר כי על פי התיעוד הרפואי, בקטין פעולות החיהה מעת הוצאתו מהמים ועד קביעת המוות. הוא לא שלל את האפשרות שהפסקת פעולות הריאות היא תוצאה של שאיפת נזלים בבריכה.

16. עוד העיד העד על כך שזכה בסרטון המתעד את טביעת הקטין והוא חולק על עדותו של מר יוסי בן יעקב, הוא סבור שהחלפו רק 2.5 דקות מעט שנראו סימנים לטביעה ועוד למשית הקטין מהמים. וזאת על סמך ניסיונו הרב מהשתתפות בעשרות חקירות בנושא טביעה. לדעתו, קשה היה לאבחן טביעה בתחלת חייו של הקטין מאחר וקשה להתרשם ממזוקה בתנאיים. הוא חזר על קביעות כי על סמך פיענוח CT שבוצע על ידי ד"ר וסרמן, ישנן שתי אפשרויות, ARDS או שכיבה על הבطن. מכיוון שלדעתו האפשרות של שכיבת גופה על הבطن אינה אפשרית, הרי שנותרה רק האפשרות של ARDS. הוא אף עמד על דעתו כי למרות התנהלותו של הקטין בימים, הרי שייתכן שמחלה מעין זו לא תשפיע על ההתנהלות אך תזרז את מות הקטין.

17. תחילת נתקבש זימון ד"ר וסרמן על ידי ההגנה, אולם בסופו של דבר ויתר הגנה על עדותה.

טייעוני הצדדים

18. בא כוח המאשימה, עו"ד יצחק מורדון, טען בסיכוןיו, כי הוכח מחדל של הנאשם בכך שלא فعل בהתאם לסעיף 7 לתקנות הסדרת מקומות רחצה (בטיחות בבריכות שחיה), שם נקבע כי תפקידי של מציל למניע טבויות בבריכת השחיה, להגיש עזרה בימים לזוקקים לה, למניע סכנה מראש ולהגיש עזרה ראשונה לנזקקים לה. אירוע הטביעה עצמה מצולם מספר מצלמות אבטחה. ניתן לראות כי לאחר שהקטין שוחרה עד למ恰יטת הבריכה הוא מתחילה להתකשות בשחיה עד שהוא טובע. עוד ניתן לראות שהנפטר עצמו יורד באיטיות מסוכת המציל ורק לאחר שימושו מצביע לכיוון המים, מתחילה הנפטר לפעול מהר ולקפוץ לבריכה. העד יוסי בן יעקב הוא מומחה לנושא, מפקח

על הכשרת מצילים ואף שותף לכתיבת תכנית הלימודים והוא העיד כי ניתן ללמידה מתנוועתו של הקטין כי הוא במצוקה והיה מצופה מהנאשם להבחן בכר, לאחר ואלו סימנים הנלמדים בקורס ה�建ת המצילים ואף מתרוגלים. לטענת המומחה זמן התגובה של הנאשם אינו סביר. עוד הפנה להתרשות העד שלא הייתה צפיפות בבריכה, ובכמות מתרחצים שכזו היה על הנאשם להבחן בקטין. הוא הפנה אף לתכנית הלימודים שם מtauרים סימנים המצביעים על טביעה וסימנים אלו נצביעו בהתנהלותו של הקטין.

19. באשר לעדות הנאשם, טען כי גרטטו מתפתחת, בתחילת טען כי לא שם לב לטביעה והבחן בגין רק כשהיה בקרקעית, לאחר מכן טען שראה את הילד אך לא הבחן שהוא טובע. בית המשפט חזר לגרסה ולפיה לא הבחן בטביעה. הוא הפנה גם לעדותו של דב רובין על כך שהנאשם נכנס להלם ולא התחיל לטפל בקטין. כך לעדותו של יוסי בן יעקב כי לא היה מספר מתרחצים גדול בבריכה בעת הטביעה, בעיקר במקרים העמוקים. הוא דחה את חוות דעתו של פרופסורysis בכל הנוגע לטביעת הקטין בטענה שפרופסורysis אין מומחה לעניין זה. כך גם את הטענה בדבר עכירות המים.

20. באשר לטענה של "גורם זר מטבח", טען ב"כ המשימה כי בהתאם לסעיף 309 לחוק העונשין, הרוי שהקשר הסיבתי המשפטי לא מתנתק גם בהינתן העובדה של החוסר במכשיר דfiberoptics ובלון חמוץ ריק וגם בהנחה שלקטין הייתה דלקת ריאות. בכל הנוגע לקשר הסיבתי העובדתי, טען כי יש להעדיף את חוות דעתה של ד"ר גיבס על פני זו של פרופסורysis. לטענותו, חוות דעתו של פרופסורysis מגמתית. פרופסורysis נסמך על חוות דעתה של ד"ר סרמן שלא העידה בבית המשפט. לעומת זאת ד"ר גיבס הצביעה על ממצאים שמתאים לטביעה ולא לדלקת ריאות חריפה והסימנים עליהם מתבסס פרופסורysis כמעדים על דלקת ריאות, מתאים לשניה ממושכת של הגוף על הבطن. עוד היא הפנה לספרות רפואיים ממנה עולה כי תסמונת של דלקת ריאות מעין זו יכולה להיגרם כתוצאה מטבחה וסביר יותר בילד שלא סבל ממחלות קודומות כי מדובר אכן בתוצאה של הטביעה. בכל הנוגע לפיענוח שבוצע זמן רב לאחר האירוע, העידה ד"ר גיבס, כי סקרה שאין צורך בפיענוח זה ועל סמך תוצאות CT-הגעה למסקנותיה ולא הייתה משנה את חוות דעתה גם לאחר קבלת הפיענוח.

21. עוד טען ב"כ המשימה כי אין לקבל את חוות דעתו של פרופסורysis, והצביע על כך שפרופסורysis היס הפנה למקור רפואי ולפיו הגורם הראשי למחלת מטבחה הוא פרפור חדרים, אולם הוא הפנה

למקור באופן חלקי, לאחר ובאותו מקור מצוין בהמשך כי זו הייתה הדעה במהלך שנות ה-60, אולם לנוכח מחקרים שבוצעו, שונתה הדעה וכיום סבורים כי חוסר חמצן בגוף הוא הגורם למוגמות. הוא ציין כי פרופסור היס לא התיחס לכל הריאות בתיק, אך גם לחווות דעתה של ד"ר גיבס. בכלל הנוגע למכשיר הדפיברילטור, טען כי הדבר היה גם באחריותו של הנאשם עצמו שיכל היה לסתור את הברירה מאוחר ולא היה במקום מכשיר וודאי יכול היה לצפות כי אין מכשיר כזה ולכן מבחנן הצפויות אין גורם זה מתעורר. עוד טען כי לנוכח הממצאים הרפואיים עולה כי שימוש במכשיר הדפיברילטור לא היה מועיל.

22. באשר לטענה בדבר אכיפה ברורנית בכך שלא הוגש כתוב אישום נגד מנהל הברירה, הסביר כי לא ניתן להוכיח כי חוסר במכשיר דפיברילטור גרם למוותו של הקטין. ולنוכח האמור לעיל, אף להיפר, לטענתו המכשיר לא יכול היה להועיל במקרה זה. העבירה של אי החזקת מכשיר בברירה, התיישנה.

23. ב"כ הנאשם, עו"ד לילך מאיר -וולף, הגיע טיעונים בכתב וטענה אף בעל פה. בסיכון הפנייה לתקנות הסדרת מקומות רחצה (בティוחות בבריכות שחיה) והציביעה על כך כי תקנות אלו מטילות חובות לא רק על המציג אלא גם על המחזיק בברירה. לרבות, חובה לשකול להגדיל את מספר המציגים לנוכח מספר המתרחצים ויכולת הפיקוח עליהם. וכן חובה לדאוג לכך שיימצא ציוד הצלה תקין בשטח הברירה, לרבות מכשיר דפיברילטור. עוד הפנייה לתקנות רישי העסקים, לפיהן על המפעיל להימצא בשטח הברירה כל עת שהוא פתוחה. בכל הנוגע ליסוד העובדתי, טענה כי המציג פועל באופן המצופה ממנו בהגשת עזרה ראשונה לקטין והפניה לעדויות בעניין זה. טענה כי הצלל בהצלת הקטין מצוי בהתנהלותו של מנהל הברירה שלא דאג להימצאותו של ציוד רפואי. באשר לאי מניעת הטבעה, טענה כי הנאשם לא יכול היה למנוע את הטבעה ויש להעדיף את גרסתו של הנאשם על פני גרסת יוסי בן יעקב שלא היה במקום ונתן את חוות דעתו באמצעות צפיה "מלאכוטית" בסרטון. לדבריה, העד בן יעקב לא היה מציל מעולם ולא חווה את עבודות המציג וכן חוות דעתו היא "סטרילית". צפיתה הסרטון היא מותה קוגנטיבית, מאוחר וידע כי הוא עומד לצפות בטבעה. בყורה בברירה בוצע כינה וחצי לאחר האירוע כשהברירה ריקה ממים ולכן לא ניתן לדעת אם התנאים הפיזיים היו דומים לאלו שהיו בזמן אמת. הוא כלל לא התיחס להסחות הדעת שהיו בברירה.

24. לעומת זאת הצביעה על עדותו של הנאשם שניכרת בכנותה, שם תיאר את חוסר האונים למול

המוני הילדים שהיו בבריכה, תוך שהוא מנסה לעשות ככל יכולתו בתפקידו. הוא הדגיש כי לא התעסק בכל דבר אחר באותה עת וכל הצגה אחרת של הדברים היא בראייה בדייבד ולא בזמן אמת. הפנתה לעדויות עוזרי המציג על העומס בבריכה באותו יום ואף על העובדה שמנהל הבריכה בחר להביא 2 עוזרי מציל כי צפה את העומס. היא סבורה כי ניתן להתרשם מהסתורונים על העומס שהוא בבריכה באותו יום ויש לציין כי בסרטונים אין שמע.

25. באשר לקשר הסיבתי העובדתי הפנתה לעדויות לפיהן מרגע שהקטין נושא מהמים, בוצעו בו פעולות החיהה ללא הפסקה ועם הגעת צוות מד"א הופעל מכשיר דפיברילטור. הפנתה אף לעדות יוסי בן יעקב על כך שמכשיר דפיברילטור מעלה בצורה משמעותית את סיכוי ההצלחה. בעניין זה הפנתה אף לעדותו של פרופסור היס.

26. באשר לקשר הסיבתי המשפט, טענה כי הנאשם היה לחזות את רשלנותו של מנהל הבריכה שהבטיח לו כי יהיה מכשיר דפיברילטור בבריכה. ולכן הבטחה זו מנתקת את הקשר הסיבתי המשפטי. הנאשם אף לא נטל סיכון בבלתי סביר אלא הוכנס לסתואציה שלא אפשרה לו למלא את תפקידו.

27. עוד העלה ב"כ הנאשם טענה של "הגנה מן הצדק" לנוכח אכיפה ברורנית. לטענתה, היה להעמיד לדין את מנהל הבריכה שמעשו הם שגרמו למותו של הקטין. הבריכה פעלה במשך 15 ימים ללא שהיא במקום מכשיר דפיברילטור והוא אף הפר הבטחה למציל לדאג לכך שיווא מכשיר שכזה לבריכה. במקום לא היה אף בלון חמצן מלא. במקום היה צורך להיות מוכח גם מגיש עזרה ראשונה בנוסף למציל. מגיש העזרה הראשונה היה מנהל הבריכה עצמו, אך הוא לא נכח בשטח הבריכה. עוד עלה כי ביום האירוע פעלת הבריכה ללא רישיון עסק. עוד היה ראי שמנהל הבריכה יציב ביום שכזה מציל נוספת. מנהל הבריכה הוא הגורם למות הקטין מאוחר ואילו היה במקום מכשיר דפיברילטור היה ניתן להצילו. הסעד הרاوي בגין האכיפה הברורנית הוא בזכותו הנאשם.

דין והכרעה

המסגרת הנורמטיבית

28. סעיף 304 בו הנאשם קובע כי: "**הגורם ברשלנות למוות של אדם, דין - מאסר שלוש שנים**".

סעיף 21 לחוק העונשין מגדר "רשלנות": "אי מודעות לטיב המעשה, לקיום הנסיבות או לאפשרות הגירה לנסיבות המעשה, הנמנים עם פרטי העבירה, כשהאדם מן היישוב, יכול היה, בנסיבות העניין, להיות מודע לאותו פרט, בלבד-

(1) שלענין הפרטים הנוגעים הייתה לפחות רשלנות כאמור.

(2) שבعبارة שעם פרטיה נמנית תוצאה שנגרמה על ידי המעשה או סכנה העולוה להיגרם בשלו- העושה נטל סיכון בלתי סביר להתרחשויות התוצאה או לגרימת הסכנה כאמור."

30. תקנה 7 לתקנות הסדרת מקומות רחצה (בティוחות בבריכות שחיה), תשס"ד-2004, קובועות כי:
"חובהתו של מציל הן כמפורט להלן:

(א)(1) להימצא, לפי שיקול דעתו, במקום שיאפשר לו גישה מידית למים ולעמדת ההצלה ותצפית נוחה על כל שטח בריכת השחיה והכניסה אליה, בהתחשב במצב התאורה, בנסיבות המתרחצים וסוגם, בשדה הרניה ובקרבה למים;

(2) למניע טביעות ותאונות בבריכת שחיה;

(3) להגיש עזרה למיים לזוקקים לה;"

(ד) לשם מילוי חובהתו יפעל המציל לפי שיקול דעתו המקצועי למניעת סיכון לציבור בבריכת שחיה להצלת חיים ולשמירה על הסדר בבריכת שחיה.

המסכת העובדתית

31. אין מחלוקת על כך שבתאריך 19.5.17, שימש הנאשם כמציל בבריכת "תפארת הבריכה" בפתח תקווה ועל כך שהקטין הגיע במועד זה לבירכה עם חבריו במסגרת יום גיבוש לימודי.

32. האירוע המתואר בכתב האישום מתועד במספר מצלמות אבטחה (4-3,4), כשאחת מהן מצויה מעל סוכת המציל והשניים הנוספות הן מהכיוון הנגדי (אזור המים הרדודים), כל אחת מזוית שונה.

33. מכלל הנצפה בסרטונים נראה הקטין מתחילה בשחיה משפט הבריכה האחת לכיוון השפה שנייה בשעה 16:03:20. שחיה זו נמשכת באופן רגיל עד לשעה 16:03:36. לאחר מכן ממשיך הקטין לעשותות תנויות שחיה ולהבוט במים אולם כמעט ללא כל התקדמות זאת עד לשעה 16:04:27, אז

החל הקטין לשקווע במים, אולם ממשיך לבצע תנוועות המעידות על מצוקה למשך חצי דקה נוספת ולאחר מכן שוקע לקרקעיה הבריכה. בשעה 16:07:33 נעמד הנאשם בסוכת המציג ומתחילה לרדת באיטיות וללכת לצד הבריכה. בשעה 16:07:53 הנאשם קופץ למים ובשעה 16:07:57 הוא מושה את הנאשם מהמים.

34. על אשר אירע לאחר שהקטין הוצאה מהבריכה העיד מר דב רובין, אזרח שהוא באותו עם ילדי ובקיא בהחיהה והצלחה לנוכח היותו מתנדב באיחוד והצלחה: "**ברגע שהוציאו את הילד, המציג נכנס לפוסט טראומה מה שנקרה, מרוב לחץ כנראה לא התחיל לטפל, התחלתי ישר לבצע פעולות החיהה אז ביקשתי ציוד, עד כמה שידוע לי בכל מקום ציבורי צריך להיות דיפירילטור, בעצם פעולות החיהה זה הדבר הראשון שמציל חיים ולא היה שם את זה, כמו שאמרתי שלחתית את הבן שלי להביא מהרכב, עד שהוא הלך כבר הגע האמבולנס ופינו אותו.**" (עמ' 54, ש' 17-13 לפרטוקול).

הקשר הסיבתי המשפטי

35. בהתאם לפסיקת בית המשפט העליון, המבחן הוא מבחנו של "האדם הסביר". ובמקרה שבפניו- "המציל הסביר". דהיינו, השאלה הנשאלת היא: האם המציג הסביר היה יכול וצריך בנסיבות העניין לצפות מראש את התרחשויות התוצאה ואת אופן התרחשותה.

36. בית המשפט העליון התייחס לכך בנוגע לשאלת היסוד הנפשי לעבירות הרשלנות ונקבע, בין היתר בע"פ 00/00 7832 יעקובוב נ' מדינת ישראל, פ"ד נ(2) 534(547) (2002), המצווט אף בהקשר זה בהנחיית פרקליט המדינה 2.37, כי: "**הצפיה הסבירה, שהיא בסיס לקביעת סטנדרט ההתנהגות, אינה מנוטקת מיכולת הצפיה של העולה. הנחה משפטית היא כי לעולה יכולה לחזות את הסיכון לחוי אדם שגורמת ההתנהגותו ולהיות מודע לצורך להימנע מן ההתנהגות או לנקט צעדים סבירים למניעת התרחשות הסיכון.**".

37. בנוגע לשאלת זו העיד מר יוסי בן יעקב, מפקח במשרד העבודה והרווחה על הכשרתם מצילים. הוא תיאר כי במסגרת תכנית הלימודים של מצילים לצורך קבלת תעודה מציל, לומדים ומרתגלים את נושא זההו הטעונים וסימנים מתקדמים לטביעה. במסגרת עדותו הוגש אף החלק הרלוונטי מתכנית הלימודים העוסק בזהוי מצבי טביעה (ת/25). במסגרת חקירתו הראשית, הוגשה הודעתו במשטרת (ת/23). בהודעה זו אמר העד לאחר שצפה בסרטונים ממצצלמות האבטחה המתעדים את האירוע

כ"י: " הילד שוחרה, אבל רואים שהוא שוחר באופן שבו הוא מתאיץ יתר על המידה, יותר משחיה של אדם שידוע לשחות. זה בשלב הראשון, וכבר היה מצופה שישים לב לזה. נניח והוא לא שם לב לזה, באיזה שלב אתה רואה שהילד ממשיך עם תנועות ולא מתקדם, ככלומר התנועות לא מקדמות אותו ואתה מבין שתוך כדי התנועות הילד מתחילה לשקווע. רואים שתוך כדי התנועות שלו הולכות ונחלשות בהדרגה והידים קצת מעל המים עד שmpsיקות התנועות." (ש' 18-12). עוד אמר: " אם המציג היה מסתכל היה רואה שהילד במצבה ושהתנועות שלו הולכות ונחלשות... אם אני יוצא מנקודת הנחה שהמציג ראה את הילד הוא היה צריך ללקת לבדוק ולראות מה קורה. זה אירוע לפי מה שאינו רואה שמתחיל במה שמוגדר בהכשרתו המציג "טובע בהכרה משתולל" ועובד למצב של "טובע מחוسر הכרה". אני מציג לך מתוכנית הלימודים שבה מציג ממציג לזהות ולהבחן בשטח הרחצה באדם הננתן בסכנות טביעה... סיטואציה בה ילד חובל במים לפחות 45 דקות שבדרגותיו, גובה הידים מעלה פני המים והולך ומתקצר, החבות הולכות ונעשהן חלשנות, רואים תוך כדי שקיעה של הילד באופן הדרוגתי. זה מעיד על זה שהילד מוגדר כתובע בהכרה משתולל. אלה סימנים של טובע במצבה, של מתרחץ במצבה... עצם זה שעברו כ-3 דקות מרגע שהילד שקע ועד שהמציג ניגש והוציא אותו, זה לא זמן תגובה סביר" (עמ' 2 להודעה).

38. מול עדותו של מר בן יעקב, ניצבת עדותו של פרופסורysis שקבע בחוות דעתו (ג/8) כי: " אם מציל סורק את הרוחצים בבריכה באופן אקראי ולא עוקב אחריהם באופן פרטני ניתן להתרשם שהמנוח נמצא במצבה כ- 30 דקות אחרי מצלמה 04:55. המנוח הוצאה מהמים כשתי דקות ושלושים וארבע דקות אחרי שניתן היה באופן אובייקטיבי להתרשם ממצוקתו במים ". בחקירותו הנגדית בבית המשפט אמר כי חוות דעתו זו ניתנה על סמך ניסיון קודם שלו, זאת למרות שאין לו הכשרה בתחום, הוא אף הביע דעתו כי זה שהקטין מניף את ידיו בתנועות שחיה, זה לא אומר שהוא במצבה. כשעומת עם חוות דעתו של מר בן יעקב, אמר כי מר בן יעקב הוא המומחה לתחום, אולם הוא לא יודע אם הוא מסכים עמו בנוגע לחוות דעתו.

39. הנאשם מסר את גרסתו לאירוע בהודעתו במשפטה מתאריך 19.5.17 (ת/1), שם תיאר כי " אני לא שמתי לב איך בדיק זה קרה, אני הבחןתי בו רק אחרי זה כאשר הוא היה בקרקעתי, הקפצתי למים, במקרה היה במקום בין המתרחצים עוד חובש שעוזר לי, עשינו ליד עיסויים והחיהה, התקשרתי למד"א, הגיעו מהר, פינו אותו ". כשהוותח בו שכלל לא הבחן בקטין טובע, ענה כי: " אני הבחןתי בו ואחרי כשתי דקות הקפצתי ". כשהואציג בפניו הסרטון ובו

התנהלותו של הקטין בטרם טבע ונשאל איך לא הבחן בכך, אמר כי: "אני רأיתי אבל לא ידעת**בוודאות שהוא טובע".** כשהسئل, האם לא היה מחייבתו לברר את החשד, ענה כי: "אני רأיתי**מיליון מקרים של אנשים צוללים וכאשר הייתה שואל אותם מה קרה. הם היו עוניים שכלי צללי".** אז נשאל על כך שהקטין היה מתחת למים שתי דקות, האם הדבר נראה בעיני סביר, וענה כי: "**לא, אבל עובדה שקצתה, אילו לא הייתה מבחין בו כלל לא הייתה קופץ.**"

40. יש לציין כי עדות זו אינה עולה בקנה אחד עם הודיעתו במשפטה של יצחק יעקב שהוגשה בהסכמה בבית המשפט ובה הוא מעיד כי: "**היתה עם חברה קפצנו ראש, רأيتها פתאוםILD על הקרקע, חשבתי שהוא צולל ולא תמייסטי.** ואז אחד החברים ירד למיטה עם משקפת וראה שמשהו לא בסדר וקרא למציל, המציל היה לעלה ומצליל אחר עם הכבע הלבן קרא למציל עם הצחוב שהוא לעלה, הוא היה בדרך למיטה". בעניין זה העיד גם מר שwon דרור שתיאר את האירוע כך: "**זה לא היה ILD אלא איש בוגר שאמר לי, הוא ידע שאני עובד שם,** והוא אמר לי אני חשב שאני רואה פה מישחו בתוך המים. רأיתי את זה מיד, בדיק באטי לא עמדתי שם רק הגעתי הוא בא אליו ואז באמת רأיתי, הבנתי את המצב. המציל 2 מ' ממשי ואמרתי לו יש מישחו במים כנס מיד, נתן קפיצה למים, הוציא אותו לשפט הבריכה **ומאז השגחתו שלא התקרכו ילדים ולא יפריעו.**"

41. הנכפה בסתרון מצלמות 4 -8, מסתבר יותר עם עדויות שעון דרור יצחק יעקב. בסתרון ניתן לראות כי בשעה 16:07:33, מתחילה הנאשם לרדת לאיתו מסוכת המציל וללכת לאורך הבריכה ורק אז לפטע, קופץ למים ומושה מתוכם את הקטין. התנהגות זו אינה עולה בקנה אחד עם עדות הנאשם כי הבחן בקטין בעצמו. סביר כי אם היה מבחין בקטין ששעה זמן כה רב מתחת למים, היה קופץ מיד ולא ירד לאיתו מסוכת המציל.

42. בעדותו בבית המשפט תיאר הנאשם כי: "**אני זכר שהבחן בו אני זכר שזהלקח לי כמו רגעים, היה סוג של "הלם קרב",לקח לי כמו רגעים זה שלא בום באותו רגע הוא היה בחוץ, אני זכר אותו יורד, מסתכל, עוברות עוד כמה שניות ורק אחרי זה אני כבר מצטיח להתאפס ולהוציא אותו.**" (עמ' 65, ש' 5-7 לפרטוקול). בהמשך אמר כי: "**ראיתי אותו רק שהוא היה כבר בקרקע, שהוא מתאמץ.**" (עמ' 66 ש' 31 לפרטוקול). גם בהמשך חזר הנאשם ואומר: "**לא הבחן בו שהוא שקע**" (עמ' 78 ש' 4 לפרטוקול). ושוב: "**שראיתי אותו הוא כבר היה בקרקע, שהוא מתאמץ אני לא רأיתי אותו, פעם ראשונה הייתה**

בקרקעית. זה האמת" (עמ' 80 ש' 4-5 לפרוטוקול).

43. לאחר שבחןתי את כל הראיות המתוארות לעיל, הגעתו למסקנה כי על מziel סביר בנסיבות המתוירות היה לצפות את טבעתו של הקטן ולפעול באופן מיידי להצלתו, דבר שלא נעשה על ידי הנאשם.

44. בכל הנוגע למחלוקת בין מר בן יעקב לבין פרופסורysis, דעתי היא כדעתו של מר בן יעקב. למסקנה זו הגיעתי לא רק משומם שמר בן יעקב הוא המומחה לתחום, בעוד פרופסורysis שהינו מומחה רב שם בתחום הרפואה המשפטית, אינו מומחה בתחום הספציפי המדובר. אלא לנוכח כלל הראיות. בסרטונים ממצלמות 3,4 ו-8 ניתן לראות כי הנאשם מצוי בעמדה טוביה שיש בה חזית ראייה טוביה, ללא כל הפרעה, לכיוון מקום הימצאו של הקטן לאורך כל האירוע. הקטן מתחיל בשחיה משפה אחת של הבריכה ועד לאמצעיתה, כשהשחיתותסבירה, ללא כל סימני מצוקה. **אולם החל בשלב מסוים, המתחיל בשעה 36:36:16**, ניתן לראות את הקטן מנסה לשחות אך לא מתקדם ועשה בידו תנועות חבטה על פני המים בניסיון להישאר מעליות. תנועות אלו נמשכות קרוב לדקה ואז מתחיל הקטן לשקו אל מתחת למים, אולם ממשיך לבצע תנועות המעידות על מצוקה למשך חצי דקה נוספת, אז הוא שוקע בקרקעית הבריכה ונמשה ממש רק לאחר קרוב לשלש דקות. כפי שהעדemer בן יעקב וכפי שניתן לראות מתכנית הלימודים שהוגשה(ת/25). התנהלותו של הקטן תואמת לסימנים המתוארים לזהוי טובע בהכרה ובמהמשך לזהוי טובע מחוסר הכרה. וכך שעה מעדות מר בן יעקב המציגים אף מתורגלים למצבים מעין אלו בקורס ההכשרה. אין מדובר בסימנים שנראו לרגע קצר, אלא תנועות מעל המים שנמשכו כ-50 שניות, לאחר מכן הקטן ממשיך לבצע תנועות בראשו אינו עולה מעל המים ובמהמשך שוקע בקרקעית. מעת בראשו לא עולה מעל המים בעת שהוא מנסה לשחות ועד שהוא נושא מהמים חולפות שלוש וחצי דקות. גם אם בדברי פרופסורysis, המצביע לא יכול היה להתמקד כל העת בקטין, כפי שאנו עשוים בדייבד, הרי שגם אם היה סורק כל העת את כל הבריכה, הרי שהוא עליו להבחן בקטין, לנוכח הזמן הרב בו נראה עליו סימני המצוקה.

45. גrstתו של הנאשם בכל הנוגע למה שהבחן באירוע אינה עקבית. האם הבchin בתנהלותו של הקטן אך סבר כי היא אינה מצביעה על מצוקה (כפי שטען במשפטה), או שכלל לא הבchin בסימני המצוקה והבחן בקטין רק כשהיה בקרקעית הבריכה. בין אם כך ובין אם אחרת, בכל אחת מן האפשרויות فعل הנאשם ברשלנות. אם ראה את הסימנים והתעלם מהם לא פועל כמ Ziel סביר,

אשר אמר להבחן בסימנים אלו וטורגל בכך על מנת לבצע את מלאכתו ולהציל חיים. לכל הפחות אם עלה בו החשד אך לא ידע אם מדובר בילד שצולל או מצוי במצבה, היה עליו לעקב אחריו ואז היה מבחין בשקיעתו. ובין אם לא הבחן כלל בקטין, אז גם כן פעל ברשלנות, מאחר וחובתו היא להבחן בנסיבות בברירה ובעיקר לשום את לבו לקטין המצוי במצבה, כאשר הקטין מצוי במרחק מטרים ספורים ממנו ובഴוחית ראייה מצוינת לעברו.

46. בעניין הlek רוחו של הנאשם באירוע ניתן ללמידה גם מעדות מר דב רובין שצוטטה בסעיף 34, על כך שגם לאחר שהוציאו הנאשם את הקטין מתוך המים, התקשה לתקן בתחליה ועל האזרה היה לבצע את פעולות ההחיה הראשונית.

47. הנאשם ובאת כוחו העלו מספר טענות באשר ליכולתו של הנאשם לצפות את התறחשות.

48. אחת נגעה לריבוי המתרחצים בברירה. כפי שעולה מעדויות העדים שנכחו באירוע וכפי שנייתן להתרשם מהנlsaפה בסרטוניים, אכן מדובר בשעה עמוסה בברירה. אולם לא ניתן לקבוע שמדובר בעומס קיצוני שאינו אפשר(at ביצוע תפקידו של המצליל כדבוק). המדבר בברירה שאורכה 25 מטרים ורוחבה 12.5 מטרים. בעת האירוע נוכחים בברירה לכל היוטר 50 מתרחצים. אין מדובר במספר קטן, אולם לא זה שאינו אפשר(at למציל לסקור את הנעשה עם כל אחד מתרחצים כל מספר שניות. עוד יש לומר כי מספר גדול של מתרחצים מצוי במים הרדודים ואילו הקטין שחה במים העמוקים בסמוך לברירת המצליל, כאשר מסביבו אין מתרחצים רבים שיש בנוכחותם על מנת להסתיר את הקטין מעיני הנאשם או על מנת להקשות עליו לראות את התנהלותו.

49. סקירה של הנעשה בברירה באותה עת, אין בה גם על מנת להציג על גורמים משמעותיים להסחת דעתו של הנאשם. אמנם, כאמור ישנים מתרחצים רבים המצויים בחלוקת שונים של הברירה, אך לאור הדקות הללו לא מתרחץ בברירה כל אירוע אחר המזכיר תשומת לב מיוחדת של הנאשם.

50. באשר לטענה בדבר מים עכורים אשר הקשו על הנאשם לראות את הנעשה בקרקעיה הברירה, הרי שטענה זו נסתרה מהראיות שהובאו בפני בית המשפט. בחוות דעתו של פרופסורysis שהובאה מטעם ההגנה נכתב בעמוד 5 בסעיף 3 להתייחסות לנצפה בצלמה מספר 4 כי: "**המים בברירה יחסית צלולים ובתחתית נראים 5 פסים כהים ומקבילים لكו האורן של הברירה**". מר שנון דרור העיד גם כן כי המים בברירה היו נקיים וכי מנהל הברירה משקיע הרבה בניקיון הברירה (עמ' 18 ש' 4 לפרוטוקול). מנהל הברירה העיד כי בדק את המים באותו יום והם עמדו בתקינה הנדרשת

(עמ' 39, ש' 31 לפרטוקול). הנאשם עצמו שנשאל בחקירה הנגדית האם טען בשלב כלשהו
שהימים עכורים ומפריעים לראות את תחתית הבריכה, ענה כי הוא לא זוכר, אולם אם היה זוכר את
זה, נראה שהוא אמר זאת (עמ' 77, ש' 31 לפרטוקול). יש אף לציין כי הנאשם העיד כי בסופו
של דבר זהה את הקטין שוכב תחתית הבריכה. מה עוד שבנסיבות המים אין על מנת להפריע
לצפייה בהתנהלותו של הקטין וסימני המזוקה אותו הפגין כשהיה מעל המים. עוד יש לציין כי
מקרה עיניים בסרטונים, לא ניתן להבחין במים עכורים וניתן אף להבחן בקרקעית הבריכה.

51. לנוכח האמור לעול הגעתו למסקנה כי הקשר הסיבתי המשפטי מתקיים.

הקשר הסיבתי העובדתי

52. ב"כ הנאשם העלה שלוש טענות בכל הנוגע לניטוק הקשר הסיבתי העובדתי ואdon בכל אחת מהן
בנפרד.

הקטין סבל מדלקת ריאות חריפה אשר גרמה למותו

53. טענה זו ולפיה סבל הנאשם מדלקת ריאות חריפה שגרמה למותו, היוותה חלק ממשמעות
מהעדויות שנשמעו במהלך החקירה ובמרכזן חוות הדעת ועמדתה של ד"ר גיבס מטעם המאשימה
ומנגד חוות דעתו ועמדתו של פרופסורysis מטעם ההגנה.

למרות זאת, ב"כ הנאשם, זנחה טענה זו במהלך הסיכומים.

54. אני סבור כי בצדק נזנחה הטענה, ואני מק זאת בתמצית.

55. טענה זו התבססה על חוות דעתו של פרופסורysis, אשר הסתמכה על פיענוח CT בגופתו של
הקטין, שבוצע על ידי ד"ר סרמן וממנו עולה כי נמצאו ממצאי ARDS בגופתו של הקטין ועל פי
דעתו של פרופסורysis ממצאים אלו מעידים על דלקת ריאות חריפה, אשר קרוב לוודאי זרזה את
תהליכי הטבעה והקשה על ההחיה. מנגד חוות דעתה של ד"ר גיבס, אשר התבססה על בדיקה
חיצונית שבוצעה על ידה בגופה וכן התייחסותה לפיענוח CT שבוצע כשבთים לאחר האירוע, היא כי
הגורם למוות של הקטין היא טבעתו בבריכה.

56. מלבד העובדה חוות דעתו של פרופסורysis הסתמכה על פיענוח שבוצע על ידי ד"ר סרמן שלא
העידה בבית המשפט ולכן לא ניתן להסתמך על פיענוח זה, הרי שגם בשל הנימוקים שהוצעו על ידי

שני המומחים, מצאתי כי יש להעדיף את חוות דעתה של ד"ר גיבס, בכל הנוגע לסייעת המוות.

58. ד"ר גיבס, בדקתה את גופת הקטן يوم לאחר האירוע וקבעה כי הממצאים בגופה מצביעים על מוות שנגרם כתוצאה מהטבעה. לאחר שהובאה בפניה חוות דעתו של פרופסורysis ופיענוח הCT על ידי ד"ר וסרמן, העידה והסבירה כי ממצאים מהסוג שנמצאו בגופתו של הקטן הם ממצאים נפוצים ולא ספציפיים וגם אם ישנו כליה הרי שיש לבחסם ל蹶ה הטבעה ולא לדלקת ריאות, לאחר ממצאים מעין אלו שכיחים בבדיקה דימות לאחר המוות של גופות אנשים שטבחו, כאשר זהו מראה דומה למראה שמתקיים בבדיקה שנעשית אצל אנשים חיים הולכים בדלקת ריאות חריפה. מעבר לכך היא הפנתה למסקנתה של ד"ר וסרמן עצמה בסיקום הפיענוח, אשר לא קבעה חדמשמעות כי מדובר בממצאי ARDS אלא יתכן שיש לבחסם גם לשכיבה ממושכת של הגוף כל הבطن. ולכן הזמן שהלך בין הטבעה לבין ביצוע בדיקת הדימות אפשר בהחלט את התקבעותם של סימנים אלו בגופה לאחר המוות. עוד הצבעה ד"ר גיבס על כך שסימנים מעין אלו יכולים להיגרם גם מפעולות ההחיה שבוצעו שקטין. עוד הפנתה להתנהלותו של הקטן בבריכה טרם הטבעה וטענה כי לא סביר שהקטן סבל ממזוקה נשימיתית כה ניכרת ושהה בבריכה.

59. מנגד חוות דעתה המנומקת של ד"ר גיבס שבדקה בעצמה את גופת הקטן, הרי שפרופסורysis מסתמך כאמור על פיענוח שבוצע על ידי ד"ר וסרמן, פרופסורysis סרב לתת חוות הדעת על סמך בדיקת הCT עצמה. למרות הסתמכותו זו של ד"ר וסרמן, אשר נומקה על ידו בכך שהוא המומחה העיקרית בארץ לפיענוח CT שכזה, הרי שהוא חלק על חוות דעתה כי ממצאים מעין אלו שנמצאו בגופה יכולים להיגרם משכיבה ממושכת על הבطن. ובענין זה אף הסתמך על כך שרוב הגופות מגילות שכבות על הגב ולא על הבطن. הוא אף לא נתן הסבר המניח את הדעת לאפשרות שאדם הסובל ממחלת נשימיתית כה חריפה, יוכל לשחות בבריכה.

60. לנוכח כל האמור לעיל, הרי חוות דעתה של ד"ר גיבס מגובה בבדיקה שביצעה בעצמה, מתאימה לכל הנسبות ואף אינה סותרת את פיענוחה של ד"ר וסרמן. מנגד, חוות דעתו של פרופסורysis, מסתמכת על אחת האפשרויות המופיעות בפיענוחה של ד"ר וסרמן, אך אינה תואמת את שאר הנسبות ואין בה על מנת לערער את חוות דעתה המנומקת ומובוססת של ד"ר גיבס.

מוות של הקטן נגרם בשל חוסר בדיפירילטור

61. את שאירע מיד לאחר משיותו של הקטן מהבריכה ניתן היה ללמידה בעיקר מעדותם של מר דב

רובין שתיאר כי בשל היותו חובש נחלץ לעזרה, החל מיד בהחיהה ובמקביל הזעיק עזרה ושלח את במו להביא ציוד מרכבו. צוות מד"א הגיע לאחר 4 דקות והמשיך במאמץ' ההחיהה ובוין היתר חיבור מיד מכשיר דפיברילטור.

62. מדובר מד"א (ת/15) עולה כי מיד עם הגעת צוות מד"א, החלו בהחיהה, לרבות חיבור דפיברילטור, אולם המכשיר לא הורה על המלצה לשוק.

63. פרופסור היס חיוה דעתו כי סביר להניח שבמידה והיה במקום מכשיר דפיברילטור, ניתן היה להחיות את הקטן, מאחר והוא יצא מהמים כשתים וחצי דקות לאחר טביעתו ורק לאחר חמיש דקות מתהרצת עצירת דופק ונשימה.

64. מר יוסי בן יעקב, שאינו מומחה לתחום זה, העיד מניסינו כי יש משמעות רבה להימצאותו של מכשיר דפיברילטור בבריכה בהיותו אמצעי החיהה יעיל ביותר והוא סבר כי זה חמור שלא היה מכשיר במקום, אך הביע דעתו כי במקרה הנוכחי זה לא היה רלוונטי לנוכח הזמן הארוך בו היה מצוי הקטן מתחת לפני המים.

65. בעניין זה יש לציין כי ד"ר גיבס בחוות דעתה צינה כי מכשיר דפיברילטור אינו יעיל במקרים של פעילות חשמלית חסרת דופק או העדר פעילות חשמלית. עוד יש לציין כי צפיה בסרטון מצבעה על כך שהקטן היה מתחת לפני המים כ-3.5 דקות. עוד יש להתייחס לכך כי חוות דעתו של פרופסור היס התבססה על מחקר שקבע כי מוות מטיבעה נגרם כתוצאה ממפרפור חדרים בלב ולכן הפעלת מכשיר דפיברילטור הינו האמצעי שיכל להחזיר את הלב לקצב נורמלי, אולם כפי שעולה מאוותו מחקר שצוטט על ידי פרופסור היס, הרי שהנחה זו בדבר גורם המוות לטבעה נסתרה על ידי מחקרים מאוחרים יותר בהם נקבע כי חדיות המים לריאות, היפוקסימיה, היא הגורם למוות. בדוח מד"א מצוין כי שתי הריאות של הקטן היו ללא כניסה אויר.

66. אין חולק על כך שאי הימצאותו של מכשיר דפיברילטור בבריכה הינו מחדל חמור, אולם לנוכח הנתונים שהוצגו לעיל, לא ניתן לקבוע, אף לא ברמה של הטלת ספק סביר, כי אם היה מצוי מכשיר שכזה במקום היה בכך על מנת למנוע את מוותו של הקטן, אשר יצא מהמים לאחר ששחה בהם כ-3.5 דקות כשריאותיו חסומות ללא כניסה אויר.

67. בעניין זה אף יש לציין כי על פי עדותו של הנאשם עצמו, הוא ידע כי אין בבריכה מכשיר דפיברילטור ולכן היה עליו להגביר את זהירותו וערנותו לנעשה בבריכה, לנוכח האמצעים הפחותים

המצויים לצורך הצלה חיים. איני מקבל את טענתו כי הסתמכר על הבטחתו של מנהל הבריכה כי המכשיר יגיע בהמשך. אילו היה מגיע מכך, סביר כי מנהל הבריכה היה מיידע בכך את הנאשם שהעיר את תשומת לבו לכך ולא הובאה אף כל ראייה לכך שהנאשם התענין שוב בנושא.

חוסר בבלון חמוץ

68. ב"כ הנאשם טענה כי היעדרו של בלון חמוץ תרומה גם כן לכך שלא ניתן היה להציג את הקטין ואילו היה בלון חמוץ מלא, יתכן וניתן היה לעשות זאת.

69. עובדה זו שבמקום לא היה בלון חמוץ, לא הוכחה. מנהל הבריכה העיד כי בעת האירוע היו בבריכה שני בלוני חמוץ והסביר את תצלום בקבוק החמצן הריק שצולם על ידי חוקר מ"פ, בכך שהבלון התרוקן בעת ניסיונות ההחיהה. הנאשם עצמו העיד במשפטה כי במקום היה בלון חמוץ מלא (ת/1, ש' 40-41).

70. מר דב רובין, אשר, כאמור, היה זה שהחל במאמרי ההחיהה של הקטין העיד כי תוך כדי שהחל בטיפול, הובא אליו בלון חמוץ, אולם לא היה לו מה לעשות עם הבלון בהחיהה, כי יש צורך קודם כל "לעבוד" על הלב ורק לאחר מכן יש מקום לטיפול בנשימה. ומלבד זאת לא היה לו אין לחבר את הבלון. יש לציין כי הוא העיד שבלון החמצן היה ריק, ולא כתוצאה מפעולות ההחיהה.

71. עוד יש לציין כי למראות שפרופסורysis התיחס בחוות דעתו לכל הנמנימים שהיה בהם בכך להשפיע על מותו של הקטין, לא הייתה בתוחות דעתו כל התיחסות להיעדרו של בלון החמצן.

72. לנוכח האמור לעיל, לא מצאתו כי טענה זו ולפיה היעדרו של בלון החמצן היה בה בכך להוות גורם למוותו של הקטין, הוכחה ولو ברמה של הטלת ספק סביר.

הקשר הסיבתי הסטטוטורי - סעיף 309 לחוק העונשין

73. ביחס לטענות שהועלו על ידי ב"כ הנאשם באשר לנition הקשר הסיבתי, טען ב"כ המאשימה, כי יש לדחותן לא רק בשל הפן העובדתי, אלא בשל סעיף 309 לחוק העונשין שעל פיו אין בעבודות אלו, אף אם הוכחו, על מנת לנתק את הקשר הסיבתי.

74. ב"כ הנאשם טענה כי אין זה סביר להשאיר מצילים חשופים להרשעה בפליליים, גם כאשר נעשים מחדלים כה חמורים על ידי מנהל הבריכה ועל כן יש לפרש את הסעיף בצורה מצמצמת.

75. לאחר שבחןתי את טענות הצדדים, הגיעו למסקנה כי יש לקבל את טענת ב"כ המשימה.

76. סעיף 309 לחוק העונשין קובע כדלקמן: **בכל אחד מן המקרים המנויים להלן יראו אדם Caino גרים למוות של אדם אחר, אף אם מעשהו או מחדלו לא היו הגורם התכוף ולא היו הגורם היחיד למוות של האחר: ...**

(4) **במעשהו או במחדלו החיש את מוותו של אדם הסובל ממחלה או מפגיעה שהוא גורמת למוות גם אילולא מעשהו או מחדלו זה;**

(5) **מעשהו או מחדלו לא היה גורם מוות, אילולא נצטרכו עמו מעשה או מחדל של האדם שנרג או של אדם אחר.**

77. בית המשפט העליון, מפיה של כב' השופטת ברק-ארץ, התייחס לסעיף זה וקבע כי: " סעיף 309 לחוק העונשין קובע "קשר סיבתי סטטוטורי" ומתייחס למקרים בהם אף אם התערב גורם זר, לא ינתק הקשר הסיבתי בין מעשיו של הנאשם לבין מות קורבנו (ראו: יורם רבינ ויניב ואקי דיני עונשין כרך א 318-319 (מהדורה שלישיית, 2014)... על כך ניתן להוסיף, סעיף 309(5) לחוק העונשין קובע כי הקשר הסיבתי לא ינתק גם מקום שבו "מעשו או מחדלו [של הנאשם - ד.ב.א] לא היה גורם מוות, אילולא נצטרכו עמו מעשה או מחדל של האדם שנרג או של אדם אחר". משמעו של סעיף זה היא שניתן להרשיע אדם בהריגת גם אם לא היה הגורם היחיד למוות, וגם אם הקורבן לא היה מת אלמלא נספו לפועלות הנאשם גורמים נוספים. לכן, אפילו היו מקבלים את טענתו של המערער (שלא הוכחה) כי פועלותיו של המנוח הביאו את הסיכון לחייו ואילו فعل אחרת לא היה נרג, הרי שניתן היה לקבוע כי מעשו של המערער היו גורם משמעותי ביותר בגרימת התוצאה הקטלנית, וכי היה גם בכך כדי לקבוע כי הקשר הסיבתי בין מעשו של המערער לבין מות המנוח לא ניתק".

78. מדברים אלו עולה כי באם מעשיו של גורם המוות היו גורם משמעותי בגרימת התוצאה הקטלנית, הרי שימושים או מחדלים של אדם אחר (כמו אלו הנטען בנוגע לחוסר במכשור דיפירילטור או בלון חמצן), או היותה של מחלת שהייתה גורמת למוות ומותו הוחש בשל מעשו או מחדלו של הנאשם (כפי שנטען בעניין דלקת הריאות ממנו לכואלה סבל הקטין), אין בהם על מנת לנתק את הקשר הסיבתי הסטטוטורי.

97. בשל כלל המסקנות אליהם הגיעו לעיל, הרי שהגורם המשמעותי למותו של הקטין הימם מחדלו של הנאשם. لكن גם במקרה בו מוחחות טענות ב"כ הנאשם שהובאו לעיל תחת הכותרת "קשר סיבתי עובדתי", דבר שלא נעשה, לא היה בכך על מנת להביא לזכותו של הנאשם.

80. איני מקבל את הטענה כי יש לצמצם את פירוש החוק לנוכח חשיפת מצילים לאחריות שאינה סבירה. המחדלים של מנהל הבריכה עליהם הצביעה ב"כ הנאשם, הימם גם מחדלו של הנאשם. גם אם ניתן להבין את נחיתות מצבו של הנאשם למול מנהל הבריכה באשר לאפשרות סגירת הבריכה, הרי שלנאשם יש לפחות חלק באחריות להיעדרם של מכשירים אלו וכן לא ניתן לטען כי יש לפרש את סעיף החוק בצמצום על מנת להגן על מצילים מחשיפה מעין זו להרשותה. האינטראס הציבורי הוא דווקא בהגברת האחריות על מצילים, לא רק בתפקידם בהצלחה עצמה אלא בוידוא קיומם של אמצעי הצלחה בבריכה.

אכיפה בררנית

81. נדבר נספ' ומשמעותי בטענותיה של ב"כ הנאשם, עניינו בטענה של "הגנה מן הצדק" לנוכח אכיפה בררנית בעצם הגשת כתב האישום נגד הנאשם ואי הגשת כתב אישום נגד מנהל הבריכה.

82. עיקר טענתה מבוססת על כך שמנהל הבריכה לא דאג להימצאו של מכשיר דיפירילטור בשטח הבריכה ובכך גרם ברשלנות למותו של הקטין.

83. כפי שפורט לעיל, לא ניתן להוכיח כי עצם אי הימצאות מכשיר דיפירילטור הביאה למותו או להחשתמותו של הקטין וכן לא ניתן להצביע על אכיפה בררנית בכל הנוגע להגשת כתב אישום בעבירה של גרימת מוות ברשלנות.

84. אין כל ספק שהקיים מחדל משמעותי באירוע הימצאות מכשיר דיפירילטור בבריכה והיה מקום להגשת כתב אישום בעניין זה נגד מנהל הבריכה, אלא שבעת שהעובר התיק לפרקיות חלה כבר התיישנות על עבירה זו. לא ניתן לקבוע כי בשל העובדה שלא הוגש כתב אישום בעבירה מעין זו יש ממש אפליה ואכיפה בררנית כלפי הנאשם שהוא חמורה משמעותית של גרימת מוות ברשלנות.

85. כך אמרו הדברים גם בכל הנוגע לטענה בדבר אי הגשת כתב אישום נגד מנהל הבריכה בעבירה של הפעלת עסק ללא רישיון. מלבד העובדה שעבירה זו לא הוכחה, הרי שהשיקולים בהגשת כתב

אישום בעבירות מעין אלו שונים באופן ניכר מהשיוקולים הנוגעים להגשת כתב אישום שענינו גרים מות ברשנות.

86. ב"כ הנאשם העלה טענות נוספות על כך שלא נכח במקום מגיש עזרה ראשונה ועל כך שמנחן הבריכה לא גיס מצילים נוספים למרות שידע על כך שביום האירוע צפויים להיות בבריכה ילדים רבים.

87. גם טענות אלו דין להידחות. כפי שעה מהראיות, מנהל הבריכה עצמו הינו מגיש עזרה ראשונה והא נכח בעת האירוע בשטח הבריכה, שעל פי הגדרות התקנות כולל את שטח המשרד המצוי בבריכה, אך את שאר המתקנים ולא דזוקא את שטח בריכת המים בלבד. ובכל הנוגע לגיס מצילים נוספים, הרי שלnococh מספר המתרכזים בבריכה לא הייתה מוטלת על מנהל הבריכה חובה שכזו ולמרות זאת הוא גיס לעובודה שני אנשים אינם מצילים, אך גיסו על מנת לסיע בשמירת הסדר בבריכה.

88. לנוכח האמור לעיל, לא מצאתי כי קיימ בסיס לטענה בדבר "הגנה מן הצד".

89. אשר על כן, אני מרשים את הנאשם בביעוע עבירה של גרים מות ברשנות, בהתאם לסעיף 304 לחוק העונשין, תשל"ז-1977.

ניתנה היום, ח' תשרי תשפ"ב, 14 ספטמבר 2021, במעמד הצדדים- ב"כ המאשימהעו"ד יצחק מורדוץ, הנאשם וב"כעו"ד לילך מאיר וולף.